

Asena SİNANOĞLU

**TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE
ÇOCUK İLE KİŞİSEL İLİŞKİ
KURMA HAKKI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
GİRİŞ	1
ŞI. ÇOCUK İLE KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAM VE PRENSİPLER, HAKKIN AMACI VE HUKUKİ NİTELİĞİ	3
A. ÇOCUK İLE KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAM VE PRENSİPLER.....	3
1. Çocuk Kavramı.....	3
2. Çocuğun Menfaati Kavramı	6
3. Çocuğun Dinlenme Hakkı	9
B. ÇOCUK İLE KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ AMACI.....	16
C. ÇOCUK İLE KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ HUKUKİ NİTELİĞİ	18
1. Türk Medeni Kanunu'nda	18
2. Uluslararası Hukukta	22
a. Uluslararası Düzenlemelerin İç Hukuktaki Yeri	22
b. Kişisel İlişki Kurma Hakkına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler	24
(1) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	25

(2) Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi	26
(3) Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi	28
(4) Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yönlerine Dair Lahey Sözleşmesi	29
(5) Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesi	32

§II. KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ ANLAŞILMASI AÇISINDAN GENEL OLARAK SOYBAĞI VE VELAYET HAKKI	35
A. SOYBAĞININ KURULMASI VE HÜKÜMLERİ	35
1. Soybağı Kavramı	35
2. Soybağının Kurulması	35
a. Kan Bağına Dayanan, Doğal Soybağının Kurulması	36
(1) Ana İle	36
(2) Baba İle	37
b. Evlat Edinme Yoluyla Yapay Soybağının Kurulması	41
3. Soybağının Hükümleri	47
a. Soybağının Velayet Hakkına Bağlı Olmayan Hükümleri.....	48
(1) Çocuğun Soyadı (TMK m.321).....	48
(2) Karşılıklı Yükümlülükler (TMK m.322)	50
(3) Çocuk İle Kişisel İlişki Kurulması (TMK m.323-326).....	52
i. Kural.....	52
ii. Sınırları.....	53
iii. Üçüncü Kişiler İle	54
iv. Yetki.....	55
(4) Çocuğun Bakımı ve Eğitimi (TMK m.327-334).....	55
i. Kapsamı.....	55
ii. Süresi ve Dava Hakkı.....	57
b. Soybağının Velayet Hakkına Bağlı Hükümleri.....	58
B. VELAYET HAKKI.....	58
1. Genel Olarak Velayet.....	59

2. Velayetin Kapsamı	62
a. Genel Olarak	62
b. Çocukların Eğitimi Ve Temsil Edilmesi.....	64
3. Çocuğun Korunması.....	65
a. Genel Olarak Koruma Önlemleri.....	65
b. Uygun Önlemler	66
c. Çocukların Yerleştirilmesi	67
d. Velayetin Kaldırılması	68
e. Durumun Değişmesi	70

§III.KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ UYGULAMA

ALANI	71
A. GENEL OLARAK	71
B. ANA BABA AÇISINDAN KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ UYGULAMA ALANI	72
1. Boşanma, Ayrılık, Ortak Hayata Ara Verilmesi Ve Evliliğin Butlanı Halinde Çocuk İle Kişisel İlişki.....	72
a. Boşanma Halinde Kişisel İlişki	72
b. Ayrılık Halinde Kişisel İlişki.....	76
2. Dava Sırasında Kişisel İlişki	77
3. Birlikte Yaşamaya Ara Verilmesi Halinde Kişisel İlişki.....	79
4. Evliliğin Butlanına Karar Verilmesi Halinde Kişisel İlişki..	81
5. Ana Babanın Evli Olmadığı Durumlarda Çocuk İle Kişisel İlişki	82
6. Çocuğun Yerleştirilmesi Veya Velayetin Kaldırılması Halinde Çocuk İle Kişisel İlişki	84
a. TMK m.347 Uyarınca Çocuğun Bir Aile Yanına Veya Kuruma Yerleştirilmesi Halinde Kişisel İlişki	84
b. Velayetin Kaldırılması Halinde Kişisel İlişki.....	86
C. ÜÇÜNCÜ KİŞİLER AÇISINDAN KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ UYGULAMA ALANI	88

§IV. KİŞİSEL İLİŞKİ KURMA HAKKININ DÜZENLENMESİ...93

A. TARAFLARI.....	93
--------------------------	-----------

1. Ana Baba.....	93
a. Genel Olarak	93
b. Genetik Ana Babanın Kişisel İlişki Kurma Hakkı.....	95
2. Çocuk.....	99
3. Üçüncü Kişiler	101
a. Genel Olarak	101
b. Üçüncü Kişilerin Çocukla Kişisel İlişki Kurabilme Hakkı.....	103
4. Hakkın Yükümlüleri	108
B. KAPSAMI VE SINIRLARI	109
1. Kapsamı.....	109
2. Sınırları.....	111
a. Genel Olarak	111
b. Çocuğun Huzurunun Tehlikeye Girmesi	116
c. Ana Babanın TMK m.324/1’de Öngörülen Yükümlülüklerle Aykırı Davranmaları	117
d. Ana Babanın Çocukla Ciddi Olarak İlgilenmemeleri..	118
e. Diğer Önemli Sebeplerin Varlığı	119
3. Kişisel İlişkinin Değiştirilmesi veya Kaldırılması.....	120
C. KURULUŞ ŞEKLİ	123
1. Genel Olarak	123
2. Kişisel İlişkinin Kurulmasında Dikkat Edilecek Genel Esaslar	125
a. Çocuğa İlişkin Esaslar.....	129
(1) Çocuğun Yaşı	129
(2) Çocuğun Sağlığı	132
(3) Çocuğun Eğitimi	133
(4) Çocuğun Ahlakı	134
(5) Çocuğun Görüşünün Alınması.....	135
b. Ana- Babaya İlişkin Esaslar.....	136
(1) Ana- Babanın Yaşam Biçimi	136
(2) Ana- Babanın Çalışma Süreleri.....	137

(3) Ana- Babanın Çocuğa Davranışları	138
(4) Ana- Babanın Yaşadıkları Ortam	139
(5) Ana- Babanın Görüşünün Alınması.....	141
c. Kardeşlerin Durumuna İlişkin Esaslar	143
d. Üçüncü Kişilere İlişkin Esaslar	144
D. GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME.....	145
SONUÇ	147
KAYNAKÇA	151